

ACTIVITATS D'ESTIU 2020

TRES OPORTUNITATS PER DESPRÉS DEL DESCONFINAMENT DELS INFANTS.

Oportunitat per fer les coses diferents

Els infants, igual que els adults, perceben el **context d'incertesa** i de moltíssim risc amb que vivim aquests dies. Com nosaltres, també es senten més vulnerables, més fràgils i insegurs. Ho expressen mostrant-se més irritats, irascibles, tristos... Possiblement d'aquest confinament en sortiran amb més **pors i angoixes**.

Les experiències educatives que visquin a continuació seran claus per gestionar millor aquestes pors. Sabem que les pors poden arribar a fomentar tancaments i egoïsmes, a erosionar confiança, a trencar seguretats, generar xenofòbies i racismes. Però acompanyades, les pors poden arribar a **generar nusos i vincles**, a refermar la necessitat de l'altra a construir més comunitat.

El planeta ens ha fet un avís, ens ha fet veure la nostra vulnerabilitat i durant el temps de confinament ens ha donat espai per pensar, per reflexionar i per idear una nova manera de veure la vida, el planeta i sobretot la relació amb la resta de la humanitat. Des del lleure educatiu tenim l'oportunitat de començar a construir un món que no torni a repetir els errors del passat, que vetlli per la comunitat, per l'entorn proper, per la natura i per mantenir un esperit col·laborador, fonamentat en els valors de la sostenibilitat i la convivència, que ens portarà a cercar projectes il·lusionant, on la felicitat sigui un eix fonamental, perquè milers d'infants i joves puguin enfortir-se i puguin transformar les emocions en fets i els fets en realitats de millora per tota la societat, perquè ara més que mai, des del lleure educatiu estem més a prop d'aconseguir transformar la realitat i fer-la encara millor.

Les experiències educatives amb que acollim de nou aquests infants, ara més que mai, hauran de cercar **espais de conversa**, per a compartir moments durs i moments feliços viscuts, hauran de cercar experiències que ajudin a reforçar el valor dels petits gestos, l'empatia, la generositat, la solidaritat que hem vist aquests dies. Més que mai ens calen experiències que treballin les **emocions**, que connectin amb allò viscut, que comparteixin, i que mobilitzin els valors de la cooperació, la solidaritat, l'ajuda mútua, **valors** tots ells molt presents a les activitats de lleure educatiu.

D'aquesta crisi en sorgeix l'**oportunitat d'aprendre a viure de manera diferent**, amb prioritats, i valors, amb més sentit del bé comú, de societat i comunitat. I estem convençudes que les colònies, els campaments,

els camps de treball, els casals d'estiu, ... són experiències educatives que ajudaran els nois i noies a viure d'una manera més sana, de com ho hem fet fins ara.

Oportunitat pel retrobament amb la natura i amb els altres

Amb el confinament ens hem adonat que allò que ens havien explicat de que l'ésser humà és social per naturalesa és immensament cert. Durant tot aquest temps hem somiat en retrobar-nos amb els amics i les amigues, amb els companys i les companyes, amb els familiars, amb les coses trivials de la vida quotidiana, i ara hem de deixar de somiar per fer realitat aquest retrobament.

Necessitem passejar pels boscos, embrutar-nos de fang, sentir el soroll de l'aigua de les rieres. Necessitem cansar-nos pujant a un cim, necessitem suar i esforçar-nos a caminar seguint el grup. Necessitem passar calor o fred. Necessitem sentir la natura i sentir que en formem part. Necessitem reconnectar-hi.

Per això, els projectes educatius de Fundesplai posaran l'accent en aquest retrobament per començar a generar de nou les il·lusions i les motivacions necessàries per ajudar en el desenvolupament bio-psico i social d'infants, joves i les seves famílies.

Aquest estiu Fundesplai redescobreix la natura, redescobreix les emocions en grup, redescobreix les amistats, redescobreix les capacitats per aprendre col·laborativament, en definitiva les activitats d'estiu de Fundesplai reconnectaran amb tu, perquè et sumis junt amb els altres a la crida més important que no hem fet mai com a entitat. Vine i reconnecta per fer un món millor! Trobem els nusos que ens uneixen, trenquem els nusos que ens ofegaven i ens feien sentir tristos durant el confinament.

Reconnectar vol dir adquirir compromisos, ser conscients que pertanys a la comunitat, a la natura, al món, etc., i que la teva acció ajudarà a transformar la societat per aconseguir el món que des del confinament segurament hem imaginat. Un món més just, equitatiu, solidari i emocionant.

- Reconnecta als casals d'estiu.
- Reconnecta a les colònies a la natura.
- Reconnecta a les colònies en família.

Oportunitat per a compensar les desigualtats

Durant l'etapa de confinament i malgrat que s'han fet esforços per a plantejar experiències d'aprenentatge *on line*, aquests escenaris han provocat un augment de la desigualtat d'oportunitats, entre els infants i joves que han pogut accedir en aquests aprenentatges i els que per falta de la tecnologia necessària i d'estímuls familiars no ho han pogut fer.

No hi ha cap mena de dubte que a la nostra societat les **experiències educatives presencials milloren la igualtat d'oportunitats**. Per tant, quan acabem el confinament, ens caldrà enfortir tot allò que la presencialitat ens garanteix per a compensar les desigualtats que en aquests darrers temps encara han quedat més en evidència. En aquesta nova etapa necessitarem d'experiències educatives on tornem a reconnectar, experiències educatives basades en la relació amb els altres, en el treball en grup, en definitiva en enfortir tots els valors que sustenten la convivència i el gaudir amb plenitud de les relacions amb les altres persones, amb respecte i reconeixement de les nostres diferències.

Caldrà tenir en compte que les dificultats econòmiques de les famílies s'agreuaran després d'aquests dies, i moltes d'elles **no podran assumir el cost de les activitats de lleure educatiu**. Davant aquest context, ens caldrà posar tots els esforços en garantir que tots els infants puguin gaudir d'aquestes experiències educatives tant vivencials i significatives com les colònies, els campaments o els casals d'estiu, que ajudin a **compensar les desigualtats** accentuades. Per fer front als ajuts que necessitaran les famílies és necessari que totes les administracions es coordinin amb els agents educatius per a fer-ho possible.

Però per altres famílies el temps de lleure educatiu es pot convertir en una nova experiència per aquest estiu, una alternativa més econòmica i que els permeti gaudir d'uns dies de vacances en família en un entorn saludable i on puguin gaudir d'una vivència única. Les colònies familiars amb compromís, una activitat perquè les famílies puguin experimentar mitjançant la natura la cura de la mateixa i puguin agafar el compromís per seguir durant la resta de l'any. Unes estades per millorar els hàbits de convivència amb el planeta, unes colònies que en definitiva volem que esdevinguin motor de canvi personal i social.

Aquest és l'argumentari que Fundesplai ha elaborat, des de la seva experiència i amb l'anàlisi profund dels professionals que en formen part.

A partir d'aquest argumentari volem posar sobre el paper les reflexions que moltes de nosaltres ens estem fent aquets dies entorn a les possibilitats i incerteses que envolten les activitats d'estiu de les entitats de lleure. Li hem dit: "reflexions en veu alta"

REFLEXIONS EN VEU ALTA

Disposarem d'equipaments per fer les nostres activitats?

Tot i estar a l'espera de saber les directrius polítiques que es prenen en aquest sentit, aquest estiu l'administració hauria de poder posar a disposició dels moviments de lleure tots els equipaments que es considerin òptims per desenvolupar la tasca educativa de l'estiu.

Com podrem afrontar unes possibles mesures d'allunyament social?

Per nosaltres no cap la possibilitat de reduir places, no com a primera opció. Com hem dit, més que mai aquest estiu pot exercir de compensació de les desigualtats. No podem excloure a cap infant per raons econòmiques, i tampoc per raons d'aforament.

Què podem fer?

- Considerem la possibilitat de sol·licitar més espais dins les escoles per fer els nostres casals.
- Pensem en una planificació d'activitats per grups reduïts.
- Alternem sortides amb grups reduïts enlloc de planificar sortides de tot el grup alhora.
- Si anem de campaments, pensem amb més tendes de les estrictament necessàries i caldrà concretar altres espais comuns (menjador, piscines,..)
- Evitem planificar activitats que impliquin contacte amb altres col·lectius. Tot i que és possible que piscines, museus, espais lúdics... estiguin tancats.
- Haurem de garantir el % d'ocupació dels espais també en els àpats. Podem disposar d'espais diferenciats o haurem de fer torns? Planifiquem les activitats en conseqüència.

Què hem de tenir en compte?

- Des de cases de colònies estan treballant amb l'objectiu d'estar preparades per les adaptacions necessàries per acomplir les directrius que puguin arribar des de sanitat.
- Estan elaborant possibles organitzacions que tinguin en compte activitats en petit grup, us de les piscines en grups reduïts, torns per al menjador, ús dels espais comuns...
- Estem totes amb l'objectiu de garantir un estiu únic per tots els infants, respectant les mesures de prevenció que ens determinin.
- Les entitats haurem de ser flexibles a propostes de canvis que ens facin arribar des de les cases.

Les activitats del casal es podran considerar activitats compensatòries del període lectiu no realitzat?

Des de Fundació defensem que les nostres activitats tenen clarament un contingut competencial i, per tant, són òptimes per poder treballar els aspectes necessaris per fer possible el retrobament dels infants amb la vida activa fora de casa, des d'un marc educatiu fonamentat en valors i competències claus pel desenvolupament integral.

Què podem fer?

- Aquest estiu, més que mai, els infants necessitaran moure's, divertir-se. Recordem que vindran d'un confinament de moltes setmanes, per tant, serà necessari treballar aspectes emocionals i recuperar l'activitat física i lúdica des d'un plantejament de lleure educatiu de qualitat.
- Escriure o re-escriure els nostres projectes de casals i colònies en clau competències. Tenim com a referència el document i l'estudi realitzat per la Fundació Bofill en el que hi hem participat com a Federació i Fundesplai on es recull tota la reflexió entorn al treball competencial des del món del lleure.
https://www.fbofill.cat/sites/default/files/Guialleureeducatiu_070519.pdf
- Identificar quines activitats i/o projectes d'estiu que normalment realitzem les podem relacionar amb les competències i quines altres podem realitzar.
- Destacar tot aquest valor de compensació de desigualtats en clau competències davant de l'escola, ajuntament i famílies

Podrem realitzar les mateixes activitats de sempre?

L'educació en el lleure aporta una infinitat de valors i recursos que esdevenen claus en aquests moments. Però és cert que algunes activitats habituals, especialment als casals d'estiu, potser que es vegin afectades.

Què es pot veure afectat?

- Les activitats que impliquin contacte amb altres col·lectius (piscines, museus, espais lúdics...)
- Trasllats en gran grup en transport públic o de màxima ocupació en transport contractat.
- Viatges fora de Catalunya

Aquest estiu serà més important que mai l'opinió dels infants?

Des de Fundesplai estem treballant per dissenyar un estiu ple d'activitats que parteixin dels interessos dels infants i joves. Mitjançant una enquesta on-line ens volem adreçar als infants i joves per saber quin estiu s'estan imaginant i intentar que aquest estiu sigui realment un estiu pensat amb i des dels infants.

Quines activitats poden tenir més sentit que mai?

- Activitats de coneixement del propi grup.
- Activitats d'educació emocional.
- Projectes d'aprenentatge Servei, de ciència ciutadana.
- Activitats de coneixement de l'entorn.
- Activitats a l'aire lliure i en contacte amb la natura.
- Activitat física i d'expressió corporal.
- Centres d'interès vinculats a la cura de les persones, del medi ambient, etc.
- La darrera proposta educativa de Fundesplai "Nusos" pren més força que mai, cal retrobar-nos i cal teixir nusos més forts que mai en aquesta tornada a una certa normalitat.

Què haurem de tenir en compte?

- Moure'ns en petit grup (ja sigui en transport públic o en transport contractat).
- Pensar en activitats alternatives a aquelles que no puguem dur a terme, si no podem fer piscines com portar més l'aigua a les activitats, si no podem fer excursions pensar en què les activitats vinguin al casal (contractació de talleristes o activitats específiques...)

Com podem garantir la seguretat sanitària de l'activitat?

Aquest és sense cap mena de dubte un element fonamental per aquest estiu. Fundesplai haurà d'aplicar el protocol que la Generalitat decreti a totes les activitats d'estiu que es desenvolupin, però de moment hem d'esperar per tenir més indicacions al respecte.

S'haurà de garantir la seguretat de cara a la intervenció amb els infants i de cara al equips educatius.

La comunicació amb les famílies haurà de ser molt fluida per poder treballar totes les pors que es derivin de tota la situació d'incerteses que estem vivint.

Com podem fer la difusió i les gestions necessàries per activar la campanya d'estiu estant en confinament?

Les xarxes socials són ara mateix les nostres aliades, però és cert que a través d'aquestes no arribem a moltes de les nostres famílies. Cal considerar una comunicació més directa i buscar aliances.

Utilitzar les propostes que s'han creat per apropar l'estiu a les famílies de forma virtual com a elements motivadors pot ser una bona estratègia.

Què podem fer?

- Utilitzar les xarxes socials per informar a les famílies.
- Fer reunions per vídeo conferència o per IG Life ; Facebook Live....
- Contactar amb els centres educatius propers, dels quals provenen infants a les nostres activitats d'estiu, perquè puguin compartir les nostres difusions.

Què serà del tot imprescindible?

- Articular processos d'inscripció on-line. La web de l'estiu de Fundesplai és una plataforma que està preparada per fer aquesta tasca.
- Articular mitjans per les famílies que no poden accedir a les inscripcions telemàtiques. Es proposen les següents opcions:
 - Fer-los arribar, a través de correu-e o de whatsapp, formularis de recollida de dades, de forma que internament puguem introduir les dades a la plataforma. Un cop puguem retrobar-nos ja es realitzaran els documents necessaris.
 - Penjar documents pdf editables a les diferents webs per recollir les dades.
 - Recollir les dades per telèfon a les famílies amb més dificultats.

Les famílies, podran afrontar la despesa de les activitats?

Des de Fundesplai creiem que cal fer una aposta clara i concreta en relació al suport econòmic que necessiten les famílies per poder accedir a aquestes activitats, més necessàries que mai. Estem treballant per aconseguir recursos públics que garanteixin l'equitat i la igualtat d'oportunitats.

Des de la DGJ no descarten que pugui haver una convocatòria extraordinària per incrementar els ajuts a les famílies. Cal tenir present que la convocatòria 2020 de Gene encara no ha sortit.

La campanya de beques de Fundesplai, ara mateix està "aturada temporalment". No tenen efecte els terminis i estem treballant per poder fer una nova proposta de dates, un cop haguem pogut recollir més informació sobre alguns punts que estan en el aire i que us compartim a continuació com a preocupacions:

Què ens preocupa?

- Com podran acreditar les famílies la seva situació socio-econòmica actual?
- Tenen possibilitats de sol·licitar on-line la documentació que necessiten?
- Com aconseguiran els certificats de beca-menjador?
- Si les administracions locals tenen previst com es farà sol·licitud de beques als serveis socials, per assegurar terminis

A la reunió amb DGJ vàrem traslladar aquests neguits i els estan estudiant.

Què hem de tenir en compte?

- Els certificats de família monoparental i de família nombrosa han ampliat la seva vigència de forma automàtica per període de 6 mesos o 1 any.

Com afrontem la comunicació amb les famílies, les administracions públiques, les escoles i els equips?

Aquest any més que cap altra la comunicació amb les famílies haurà de ser molt fluida i regular. Hem de tenir present que vindrem d'un estat de confinament on certes pors estaran presents, ja hem comentat en l'apartat sanitari que Fundesplai haurà de complir totes les normes sanitàries que s'esdevinguin d'aquesta pandèmia, però alhora la comunicació amb les famílies haurà de ser un punt cabdal per:

- Comunicar les mesures de seguretat sanitàries.
- Per explicar les activitats educatives.
- Per buscar complicitats que permetin una major interacció entre la família i les diferents activitats d'estiu.

Per altra banda la participació dels equips de monitores i monitores en aquest procés es fa més necessari que mai. Cal que des d'aquests moments establim lligams amb les persones que configuraran part dels equips educatius i els donen possibilitats de dir la seva, d'ajudar-nos a dissenyar aquest estiu inoblidable.

Característiques de les activitats estiu 2020 de cara als processos de comunicació:

En aquest apartat destaquem els trets característics de les activitats d'estiu 2020 per poder comunicar als mitjans de comunicació, a la comunitat educativa, a les famílies, etc.

- 1- **Un estiu inoblidable:** oportunitat de fer un estiu inoblidable per a infants i joves a partir d'activitats que parteixin dels seus interessos.
- 2- **Un estiu més segur que mai:** Fent possible mesures d'allunyament, utilitzant més espais a les escoles, disposant de més tendes pels campaments, fent els torns que siguin necessaris per fer les activitats amb la màxima seguretat sanitària possible.
- 3- **Un estiu enriquit de valors, de natura i més necessari que mai** amb propostes com:
 - Activitats de coneixement del propi grup i d'educació emocional.
 - Activitats solidàries de projectes d'aprenentatge Servei, de ciència ciutadana.
 - Activitats de coneixement de l'entorn.
 - Activitats a l'aire lliure i en contacte amb la natura.
 - Activitat física i d'expressió corporal.
 - Activitats amb centres d'interès vinculats a la cura de les persones, del medi ambient, etc.
 - La darrera proposta educativa de Fundesplai "Nusos" pren més força que mai, cal retrobar-nos i cal teixir nusos més forts que mai en aquesta tornada a una certa normalitat.
- 4- **Un estiu emmarcat en una gran campanya, amb el suport de la difusió digitals.** Comptem amb els recursos dissenyats com el joc "L'estiu perdut de la Bolboreta" i l'enquesta pels infants "Com t'imagines el teu estiu?" Aquests recursos ens poden ajudar en la difusió a la comunitat educativa.
- 5- **Un estiu amb inscripcions on-line i amb ajuda per a les famílies sense recursos tecnològics** que haurien de poder comptar amb el nostre suport per fer arribar les dades per introduir-les des de l'entitat. Les famílies i infants més vulnerables no es poden quedar fora de les activitats d'estiu per una mancança tecnològica.
- 6- **Un estiu amb protocols sanitaris que garanteixin les mesures de protecció sanitàries,** per tal de protegir els infants i als equips educatius.
- 7- **Un estiu amb comunicació fluida i constant amb les famílies** que permeti el treball de les pors i dubtes després del període de confinament.